

ชื่อเรื่อง	การศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมในกระแสนิยมยุควิกตอเรียนที่พระราชวังพญาไท
ผู้จัดทำ	นายจารุเชษฐ ชุมสาย ณ อยุธยา

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีเป้าหมายเพื่อศึกษาถึงรูปแบบความเป็นมา และความนิยมในการสร้างอาคารสถาปัตยกรรมตะวันตก ผ่านการศึกษาที่พระราชวังพญาไท โดยการศึกษานี้ไม่เพียงแต่จะช่วยให้เข้าใจในรูปแบบสถาปัตยกรรมของงานแต่ละสมัยได้อย่างละเอียด แต่ยังช่วยให้เข้าใจถึงสภาพสังคม ค่านิยมของยุคนั้น รวมทั้งการนำงานศิลปะแต่ละสมัยมาประยุกต์เข้าด้วยกันว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร

ทั้งนี้ จากการศึกษาค้นพบว่ากาสร้างพระราชวังพญาไทนี้ ถือเป็นกระแสความนิยมหนึ่งที่อาจจะได้มาจากกระแสยุควิกตอเรียน โดยเฉพาะในประเทศอังกฤษ ที่เป็นแหล่งกำเนิดความนิยมดังกล่าว อีกทั้งพระราชวังสมเด็จพรสมเด็จกรมเจ้าอยู่หัวยังทรงเคยพำนักอยู่ ณ ประเทศอังกฤษเป็นระยะเวลา 1 ปี และทรงรับราชการในตำแหน่งรัฐมนตรีของฝรั่งเศสเป็นอย่างดี ประกอบกับการว่าจ้างนายช่างฝีมือดีจำนวนมาก มาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทำให้รูปแบบความนิยมดังกล่าวมีความเป็นยุโรปจนแท้

การศึกษาสามารถสรุปเป็น 2 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังนี้

1. รูปแบบของพระราชวังพญาไทมีความสอดคล้องกับรูปแบบบ้านตามชนบทในความนิยมของยุควิกตอเรียน ในการหวนคืนสู่ความเป็นธรรมชาติ ประกอบกับอาจจะได้แนวคิดในลัทธิโรแมนติก ที่มักจะสร้างอาคารสถาปัตยกรรมที่เหนือจินตนาการ และย้อนกลับไปสู่ยุคโบราณ
2. พบว่าในพระราชวังพญาไทมีรูปแบบงานสถาปัตยกรรมที่นิยมในยุควิกตอเรียนอยู่มากมาย โดยสามารถแยกตามแนวคิดได้ออกเป็น 3 แนวคิดใหญ่ ๆ คือ กลุ่มฟื้นฟูยุคกลาง ได้แก่ ศิลปะโรมาเนสก์และโกธิค กลุ่มนิยมคลาสสิก ได้แก่ ศิลปะเรอเนสซองส์ และนีโอคลาสสิก กลุ่มแสวงหาความแปลกใหม่ ได้แก่รูปแบบศิลปะตะวันออกกลาง